

Nr 466.

Av herr Jansson i Örebro m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 250, angående fortsatt subventionering av införseln av vissa varor m. m.

I propositionen nr 250 föreslås fortsatt subventionering av införsel av bomull, hudar och vissa andra importvaror. Subventionerna för hudar ha varit betydande jämfört med fastställda kalkylpriser. Som av propositionen framgår innebar bemyndigandet för reservförrådsnämnden att av Svenska garveriidkarnas import- och råvaruförening inköpa vissa partier hudar samt försälja desamma till garverierna en subventionering på omkring 78,6 öre per kilogram. För det parti hudar på 4 miljoner kilogram som väntas inkomma under innevarande budgetår beräknar priskontrollnämnden en subvention på 5 500 000 kronor vara erforderlig, vilket innebär en subventionering på 137,5 öre per kilogram, under det kalkylpriset beräknats till 161 öre.

För budgetåret 1947/48 beräknar priskontrollnämnden att vid ett oförändrat kalkylpris, 1: 61 kronor per kilogram, skulle en subvention på 1: 62 kronor per kilogram vara erforderlig för att utjämna klyftan mellan kalkyl- och återanskaffningspris. Nämnden anser dock att subventionen icke bör överstiga 1: 50 kronor per kilogram.

En sådan subventionering kan vara befogad om den är nödvändig för att förhindra att en tillfällig och onormal stegring av världsmarknadspriserna slår igenom på hemmamarknaden. Men skall detta uppnås är det nödvändigt att genom en effektiv priskontroll förhindra att enskilda spekulanter tillgodogöra sig subventionerna, som ju avsetts att komma allmänheten till godo.

Läder- och skopriser ha stigit betydligt under kriget. Priset på bottenläder höll sig före kriget omkring 2: 60 kronor per kilogram, men steg till 5:25 kronor per kilogram år 1945. Det är tydligt att läderfabrikerna under krigsåren gjort betydande vinster och att läder och skopriser ha kunnat vara betydligt lägre om priskontrollen förmått fastställa priser som stått i rimlig relation till de verkliga produktionskostnaderna. För närvarande är priset på bottenläder 4: 50 kronor per kilogram. Skillnaden mellan gällande läderpriser och kalkylpriset på hudar är fortfarande så pass avsevärd att den motiverar en noggrannare priskontroll.

Läder- och skofabrikanter ha haft goda tider. Detta framgår till och

med av deras egna deklarationsuppgifter. Större skoindustriföretag äro förmodligen intimt lierade med garverierna, och det torde i dessa fall vara svårt att urskilja profiterna inom dessa båda produktionsgrenar. Då skofabrikerna betalat ett orimligt högt pris på läder ha de förmodligen, vad de stora företagen beträffar, betalat detta till sig själva. Genom de höga läderpriserna ha de betingat sig god förtjänst genom försäljning av läder till andra skofabriksföretag samt uppnått höga kostnadskalkyler för skotillverkningen, på vilka kalkyler skopriserna baserats.

Trots de höga världsmarknadspriserna håller sig inköpspriset på svenska hudar under förkrigspriserna. Enligt uppgift från slakterier anses priserna på svenska hudar understiga förkrigspriserna med omkring 10 procent. Detta måste vara onormalt. Å ena sidan kunna dessa priser inte stå i överensstämmelse med jordbrukarnas produktionskostnader i fråga om kreatursaveln, och å andra sidan måste garverierna tillgodogöra sig oskäligen vinster på bearbetningen av svenska hudar. En korrigerig av priserna för inhemska hudar är tydligen befogad.

Om importen av hudar skall subventioneras på det sätt som föreslagits i proposition nr 250 är det angeläget att skärpa priskontrollen för såväl garverier som skotillverkningen. Härvid böra inte bara råvarupriser och andra produktionskostnader granskas utan också företagens vinster. Genom föreslagna importsbventioner och en effektiv priskontroll borde möjligheter skapas för en välbehöblig prissänkning på dessa viktiga konsumtionsvaror.

I anslutning till vad som anförts hemställes,

att riksdagen samtidigt med beviljandet av anslag för subventionering av införsel av vissa importvaror måtte uttala sig för en mera skärpt och effektiv priskontroll inom de produktionsområden som komma att få del av denna subventionering.

Stockholm den 20 maj 1947.

Erik Jansson.

Erik Karlsson.

Gunnar Dahlgren.

Gunnar Adolfsson.